

Maturitní otázky ze ZEMĚPISU 2025/2026

1. Země a její pohyby, vesmír

- Pohyby Měsíce, Slunce a Země
- Vznik a vývoj Země v rámci vesmíru
- Vesmírná tělesa
- Sluneční soustava

2. Litosféra

- Pohyby tektonických desek
- Zemětřesení a vulkány
- Diferenciace Zeměkoule v rámci litosféry
- Tvorba pohoří, endogenní a exogenní činitelé

3. Atmosféra

- Složení atmosféry, vertikální struktura
- Klima, podnebí a podnebné pásy
- Vzdušné proudy
- Atmosférické poruchy

4. Hydrosféra

- Světové oceány a jejich globální význam
- Ledovce a jimi pokryté části světa, sníh
- Řeky a jejich režim, jezera, rybníky
- Podzemní vody, minerální prameny

5. Pedosféra

- Půda, půdotvorní činitelé, pochody a půdní typy
- Planetární členění pedosféry
- Aspekty půdy – pórovitost, chemické složení, úrodnost
- Pedosféra a člověk

6. Biosféra

- Organismy a jejich životní prostředí
- Planetární členění biosféry
- Výškové stupně v krajině
- Biosféra a člověk

7. Česká republika – geografické členění

- Hlavní pohoří a jejich nejvyšší vrcholy
- Hlavní řeky a jejich povodí, úmoří
- Nížiny, pánve, úvaly
- Národní parky a chráněné krajinné oblasti

8. Česká republika – administrativní členění a památky UNESCO

- Kraje a okresy
- Církevní provincie, významná poutní místa
- Památky UNESCO
- Kulturní a historický význam českých památek pro svět

9. Česká republika – obyvatelstvo a cestovní ruch

- Struktura obyvatelstva, věkové pyramidy
- Sídla a urbanizace
- Praha a její specifika
- Cestovní ruch a služby

10. Česká republika – Hospodářství a doprava

- Zemědělství (specifika, regiony)
- Průmysl (specifika, regiony)
- Specifická řemesla a regionální zvláštnosti
- Doprava, struktura železnic, dálnic a silnic

11. Česká republika: – Proměny hranic

- Specifika pohraničního území ČR (geografická, etnická, jazyková, náboženská)
- Historická území a proměny hranic s důrazem na 20. století
- Sporná území (např. Vitorazsko, Valticko, Těšínsko)
- Hraniční přechody – přirozené a vytvořené

12. Česká republika – Olomouc a regionální geografie

- Olomouc (Olmütz), historický a kulturní význam
- Cestovní ruch, turistické zajímavosti
- Památky UNESCO a významné památky regionu
- Pomoraví a jeho specifika

13. Západní Evropa

- Geografické a politické vymezení, podnebí
- Hospodářství a průmysl
- Kultura a společnost, náboženství
- Významná sídla, turistické zajímavosti a památky

14. Jižní Evropa

- Geografické a politické vymezení, podnebí
- Hlavní státy a jejich specifika
- Cestovní ruch a kulturní dědictví jižní Evropy
- Významná sídla, turistické zajímavosti a památky

15. Severní Evropa

- Charakteristika přírody a podnebí (Skandinávie, Island)
- Hospodářství severní Evropy: technologie a obnovitelné zdroje
- Kulturní a sociální specifika (životní úroveň, sociální stát–migrace)
- Politická stabilita a environmentální politika

16. Východní Evropa

- Geografické a politické vymezení, podnebí
- Historický vývoj východoevropských států (Rusko, Ukrajina, Bělorusko)
- Současné politické problémy regionu (konflikty, vztahy s EU a NATO)
- Významná sídla, turistické zajímavosti a památky

17. Střední Evropa

- Geografické a politické vymezení, podnebí
- Hospodářství a spolupráce států (Visegrádská čtyřka)
- Kulturní a historické dědictví
- Významná sídla, turistické zajímavosti a památky

18. Afrika

- Fyzickogeografická sféra
- Socioekonomická sféra
- Geopolitika
- Turistické zajímavosti, památky

19. Asie

- Fyzickogeografická sféra
- Socioekonomická sféra
- Geopolitika
- Turistické zajímavosti, památky

20. Severní Amerika

- Fyzickogeografická sféra
- Socioekonomická sféra
- Geopolitika
- Turistické zajímavosti, památky

21. Jižní Amerika

- Fyzickogeografická sféra
- Socioekonomická sféra
- Geopolitika
- Turistické zajímavosti, památky

22. Politická geografie

- Stát, státní hranice, území
- Politická a socioekonomická diferenciacie států
- Národní a etnická, jazyková a náboženská specifika
- Územní změny států se zřetelem na 20. a 21 století

23. Kulturní diferenciacie a specifika makroregionů světa

- Rasová, etnická a jazyková rozmanitost světa
- Náboženské rozdíly a jejich vliv na společnost (islám, křesťanství, hinduismus aj,)
- Kulturní a politická specifika vybraných regionů (Afrika, Asie)
- Vliv globalizace na kulturní diferenciaci

24. Vývoj obyvatelstva na Zemi: Demografické a etnické faktory

- Růst světové populace a jeho regionální rozdíly
- Demografické faktory ovlivňující vývoj obyvatelstva (přírůstky, stárnutí populace)
- Etnické a kulturní rozdělení obyvatelstva
- Hospodářské faktory ovlivňující migraci a urbanizaci

25. Světové hospodářství: Surovinové a energetické zdroje

- Hlavní světové hospodářské sektory (zemědělství, průmysl, služby)
- Surovinové zdroje a jejich distribuce (ropa, zemní plyn, nerostné suroviny)
- Energetická politika a globální obchod
- Vliv globalizace na světové hospodářství